

TĒVAS JONAS DOMINYKAS GRIGAITIS OP

1914–1937–1939–2012

It is with great sadness that we announce the passing on February 14, 2012 of Father JONAS DOMINYKAS GRIGAITIS, a member of the editorial staff of *Logos* magazine, at *Logos* publishing house, *ad hoc deputatus* for publishing the works of Thomas Aquinas. A person of great spirituality, Father Grigaitis was always faithful to his priestly vocation and Christian values. True to the Dominican slogan – *Veritas* – Father Grigaitis was always ready to assist with sincere compassion. Let him live on in our memories.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2012 metų vasario 14 d. netekome dominikono tėvo JONO DOMINYKO GRIGAIČIO, *Logos* žurnalo redkolegijos nario, *Logos* leidyklos leidžiamų Tomo Akviniečio darbų *ad hoc deputatus*. Aukštos dvasinės kultūros, ištikimas savo pašaukimui ir krikščioniškoms vertybėms, siekęs atjausti, suprasti ir padėti, vadovavęsis dominikonų šūkiu *Veritas* – toks mūsų atmintyje išliks tėvas Jonas Dominykas Grigaitis.

*Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus.*

Jn 8, 31–32

Tėvas Jonas Dominykas Grigaitis OP gimė 1914 m. gegužės 27 d. Petraičių kaime, Stačiūnų valsčiuje, Šiaulių apskrityje, ūkininkų Vinco ir Brigitos šeimoje. Gausioje katalikiškoje Grigaičių šeimoje augo septyni vaikai – trys broliai ir keturios seserys. Jonas buvo šeštasis vaikas. Šeima garsėjo darbštumu, dora ir draugiškumu. Iš tėvų jis paveldėjo pamaldumą, meilę gimtajai kalbai, Lietuvos istorijai, krašto papročiams ir tradicijoms. Lankydamas su tėvais gimtosios Stačiūnų parapijos bažnyčią, kuri buvo pastatyta dar XVII amžiuje, Jonas patarnaudavo kunigui per šv. Mišias.

Šiaulių gimnazijos laikotarpiu jam didelį įspūdį paliko tėvas dr. Bonaventūra M. Pauliukas OP. Klausydamas jo gražių pamokslų, gimnazistas Jonas Grigaitis pajuto dvasinį artumą šv. Dominyko idealams. Baigęs gimnaziją, 1933 m. jis įstojo į dominikonų vienuolyną Raseiniuose ir buvo pasiūstas atlikti noviciatą į Amiens'o (Prancūzija) vienuolyną. 1934 m. rugsėjo 23 d. Jonas Grigaitis davė laikinuosius įžadus ir buvo nukreiptas į dominikonų studijų namus Walberberge (Vokietija)

studijuoti filosofiją. 1937 m. rugsėjo 23 d. Jonas Grigaitis davė amžinuosius dominikonų vienuolio įžadus – laikytis paklusnumo, skaistybės ir neturto. Dominikonų ordino vyresnybė gabų jauną vienuolį pasiuntė teologijos studijoms į garsų prancūzų dominikonų filosofijos ir teologijos institutą Le Saulchoir (Kain, Belgija). 1939 m. liepos 16 d. Le Soulchoir vienuolyno bažnyčioje vyskupo J. B. Amondru dominikonas Jonas Grigaitis buvo išventintas kunigu. Grįžęs atostogų į dominikonų vienuolyną Raseiniuose tą pačių metų liepos 23 d. kunigas Jonas Grigaitis OP primicijas šventė gimtojoje Stačiūnų bažnyčioje.

Prasidėjęs II Pasaulinis karas nutraukė tolimesnes jaunojo kunigo studijas Belgijoje, o pirmoji sovietinė okupacija 1940 m. birželio 15 d. privertė iš dominikonų vienuolyno Raseiniuose išvykti visus užsieniečius vienuolius.

Iki 1942 m. tėvas Jonas Grigaitis dėstė tikybą Raseiniuose. 1942 m. arkivyskupui Juozui Skvireckui perdavus Raseinių parapiją saleziečiams, dominikonai kunigai išvyko į Vilnių. 1943 m. rugsėjo 1 d. tėvas Jonas Dominykas Grigaitis paskiriamas Vilniaus amatų mokyklos ir Vilniaus geležinkelininkų mokyklos kapelionu.

Antrą kartą reokupavus sovietams Lietuvą, kunigo Jono Dominyko Grigaičio OP tėvai buvo ištremti į Sibirą. 1949 m. Taišeto lageryje nuo bado mirė jo tėvas.

Sovietų valdžiai uždraudus katalikų vienuolynų veiklą, kunigas Jonas Dominykas Grigaitis OP 1944 m. kovo 5 d. paskiriamas Adutiškio parapijos administratoriumi, o 1944 m. birželio 1 d. perkliamas Vidiškių ir Reškutėnų parapijos administratoriaus pareigoms. 1948 m. jis buvo Vilniaus Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos vikaru, 1949 m. birželį – Paringio parapijos administratoriumi, o tą pačių metų rugsėjį perkeltas į Kalesninkų parapiją administratoriumi. 1958 m. kunigas Jonas Dominykas Grigaitis OP skiriamas Tryškių parapijos klebonu, 1966 m. – Gargždų parapijos klebonu, 1968 m. – Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo parapijos vikaru, 1970 01 17 – Palūšės parapijos klebonu, 1972 09 18 – Naujosios Vilnios parapijos klebonu, 1974 01 15 – Rūdiškių parapijos klebonu, 1974 06 30 – Šumsko parapijos klebonu, 1977 03 09 – Paberžės parapijos klebonu, 1978 05 30 – Smalvų parapijos klebonu, 1978 11 22 – Turgelių parapijos klebonu, 1980 05 06 – Varėnos parapijos klebonu. Nuo 1981 06 25 daugiau kaip dešimt metų kunigas Jonas Dominykas Grigaitis OP buvo Šumsko parapijos klebonu.

Visą okupacijos laikotarpį, likęs vieninteliu dominikonu Lietuvoje, tėvas Jonas Grigaitis darbavosi įvairiose parapijose kunigu, o atgavus Lietuvai nepriklausomybę, jis, kaip *persona juridica*, įregistravo Lietuvos Dominikonų ordino Šv. Angelo Sargo provinciją prie Šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčios Vilniuje. Nuo 1992 m. tėvas Jonas Grigaitis OP apsigyveno dominikonų vienuolyne prie Šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčios. 1993 03 10 jis paskiriamas šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčios rektoriumi.

Atkurtame dominikonų vienuolyne tėvas Jonas Dominykas Grigaitis OP gyveno ir tarnavo iki pat mirties, žingsnis po žingsnio kantriai klodamas tvirtą pagrindą ne tik Lietuvos dominikonams, bet ir inteligentijai.

Tėvas Jonas Dominykas Grigaitis OP jo pageidavimu palaidotas Šumsko Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios šventoriuje.

D. M. S.